

O. Gerčan — A. Menac

»100 ZAPOVIJEDI RAZREDNIH«

Na satu nastave stranog jezika već od samog početnog stupnja potrebno je da se nastavnik služi stranim jezikom u saobraćaju s učenicima u razredu. Obraćajući im se na stranom jeziku zahtjevima, pitanjima i komentarima, pruža im priliku da slušaju i usvajaju jezik u prirodnoj situaciji, pa će brže shvatiti da je strani jezik koji uče zaista sredstvo komuniciranja, kao što je to i materinji jezik. Čestim ponavljanjem istih fraza u razredu učenici će ih nesvjesno usvojiti i upotrijebiti u međusobnom kontaktiranju.

Međutim, događa se da nastavnik i unatoč dobru poznavanju stranog jezika ne poznaje upravo taj specijalan način izražavanja u razrednoj situaciji. Rijetko je tko imao prilike da za vrijeme studija, pa i kasnije, provede dulje vrijeme u nastavi u razredu negdje u inozemstvu, da bi mogao čuti od nastavnika-domoroca kako saobraća s učenicima. Vrlo često se događa da nastavnik ropski prevodi slične zapovijedi i zahtjeve s materinjeg jezika na strani, a to može dovesti do pogrešnog izražavanja.

Za potrebe naših nastavnika donosimo mali izbor takvog prigodnog rječnika na engleskom, francuskom, njemačkom i ruskom jeziku.

No to ne znači da osim ovih ne postoje i druge jednako tako autentične i ispravne fraze. Od brojnih mogućih izabrane su one koje najviše odgovaraju dobi učenika (do 15 g.) i situacijama u kojima će se naći nastavnik u našoj osnovnoj školi; one svojom jednostavnošću omogućuju da ih učenici brzo i lako shvate, a eventualno i upamte.

Engleski jezik

Look.
Listen.
Look and listen.
Come here.
Go to your seat.
Move to the front, please.
Is there a spare seat anywhere?
Is there anyone without a seat?
Stand up. Sit down.
Listen and repeat.
All together, please.
Turn round.
Out you go.
Now you.
Say ...

Hang the picture on the wall, please.
What can you see in the picture?
Point to the ...
Describe this picture.
Repeat after me.
Repeat once again.
Don't repeat yet. Just listen carefully.
Now this row.
Listen to ...
Would you like to say the poem?
Who would like to say the poem?
Show me your ...
Hold up your ...
Let's repeat.
Say the poem more slowly.
Be careful.
Speak up, please.
Speak (a little bit) louder.

Excellent.
 Very good.
 That's right.
 Good.
 Well done.
 Quite good.
 Plug in the tape recorder.
 Plug in the projector.
 Who knows how to work the projector?
 Let's see a new film-strip.
 Let's have the curtains down.
 Can everyone see the screen clearly?
 Is the picture clear enough?
 The picture is upside down.
 It's all right now.
 First picture again, please.
 Next picture, please.
 Let's act.
 Draw a...
 Take a...
 Go out of the room.
 Knock on the door.
 Shut the window/door.
 Open the window/door.
 Come in.
 Come on. Hurry up.
 Clean the blackboard.
 Tidy up the classroom.
 Open your books at page 9.
 Who'd like to begin?
 Who'll carry on?
 Turn over.
 Shut your books. Put your books away.
 We'll work in pairs. Let's arrange the desks.
 We'll work in groups of four (five) today.
 Arrange the chairs in a circle, please.
 Arrange the chairs in a semi-circle, please.
 Switch off the light. Switch on the light.
 One at a time, please.
 Answer my question, please.
 Say after me.
 Look at this picture.
 Come along, someone.
 Any volunteers? No volunteers?
 Who is going to set up (fix up) the record player?
 Here is a new song for you to learn.
 Listen to the tune. Is it loud enough?
 Have you got it?
 Let's all sing the song.
 The whole class, please.
 Let's play a miming game.
 Speak loud and clear.
 Don't disturb your neighbour.
 Stop chattering, please.
 Pay attention, please.
 Look at the flannelboard. Look at the magnetic board.

You are late. What kept you?
 Who is the monitor this week? What's the matter with Tom?
 Is anyone absent today? Who's absent?
 I'm sorry, sir (Mrs. N., Miss N.),
 I haven't done my homework.
 I've left my homework at home, sir (Mrs N., Miss N.).
 It's full of mistakes. Look, there's a mistake there.
 Can anyone put it right?
 Write that in your note-books, please.
 That's neat. That's tidy.
 Put your fountain pens (pencils, ball point pens) down.
 Stop talking, please.
 Quiet please. Be quiet, please.
 There's the bell. There goes the bell.
 Ten minutes' break.
 Whose turn is it to clean the blackboard?
 Stand up quietly behind your chairs.
 Our time's up.
 You may go now.

Njemački jezik

Setzt euch! Setz dich!
 Steht auf! Steh auf!
 Monika. Hier! Wanda. Fehlt!
 Lauter! Leiser!
 Wer ist Klassenordner? Wisch die Tafel ab!
 Da ist zu viel Lärm!
 Wo ist noch ein Platz frei?
 Hat jeder jetzt einen Platz?
 Meldet euch, bitte!
 Bleibt bitte sitzen!
 Heb die Hand! Hebt die Hand! Hände 'runter!
 Komm hierher! Kommt hierher!
 Geh hinaus! Geht hinaus! Herein!
 Ich kann dich nicht hören! Noch einmal, bitte!
 Sitz still! Sitzt still!
 Dreh dich um! Dreht euch um!
 Auf deutsch, bitte!
 Paß auf! Paßt auf!
 Versuch's noch einmal! Versucht's noch einmal!
 Geht leise hinaus!
 Jetzt stelle ich einige Fragen!
 Wer hat eine Frage?
 Fangen wir an!
 Alle zusammen!
 Fertig? Los!
 Sieh mich an! Seht mich an!
 Das ist falsch! Richtig!
 Sehr gut! Ausgezeichnet!

Gut gemacht!
 Wer hat einen Fehler bemerkt?
 Du paßt ja gar nicht auf!
 Mach die Tür auf! Mach die Tür zu!
 Mach das Fenster auf! Mach das Fenster zu!
 Mach das Licht an!
 Mach das Licht aus!
 Seid endlich ruhig!
 Hör auf zu reden!
 Seid nicht zu laut! Schwatzt nicht so viel!
 Setz dich gerade hin!
 Sprich lauter, ich kann dich nicht verstehen!
 Wer stellt den Plattenspieler auf?
 Ist es laut genug?
 Wir wollen jetzt ein neues Lied lernen.
 Versucht einmal, das Lied mitzusingen!
 Wer will das Lied einmal vorsingen?
 Komm nach vorn und sag das Gedicht auf!
 Hol bitte das Tonbandgerät aus dem Lehrerzimmer!
 Wer möchte nach vorn kommen und die kleine Szene spielen?
 Wer spielt Herrn N. und wer den Verkäufer?
 Häng die Flanelltafel auf und hol die Haftelemente!
 Häng die Landkarte an den Kartenständer!
 Sieh auf die Landkarte! Seht auf die Landkarte!
 Nimm den Zeigestock!
 Zeige auf einzelne Gegenstände und benenne sie!
 Mach schnell! Beeile dich!
 Wer meldet sich freiwillig?
 Was ist los?
 Mach die Vorhänge auf!
 Mach die Vorhänge zu!
 Häng bitte das Bild an die Wand!
 Schaut euch das Bild genau an!
 Was siehst du auf dem Bild? Zeig mir das Haus!
 Wer kann den Bildprojektor bedienen?
 Ist das Bild scharf genug eingestellt?
 Das Bild steht auf dem Kopf!
 Bitte das erste Bild noch einmal!
 Das nächste Bild bitte!
 Nehmt bitte euere Bücher heraus!
 Schlagt euere Bücher auf Seite 9 auf!
 Wir fangen auf Seite 90 an!
 Wer möchte beginnen?
 Wer liest weiter?
 Der nächste bitte!
 Mach die Vorhänge auf!
 Lies weiter bis zum nächsten Abschnitt! Weißt du nicht, wo wir sind?
 Nicht so schnell!
 Macht die Bücher zu! Legt jetzt euere Bücher weg!
 Teilt bitte die Hefte aus!

Wer hat seine Hausaufgaben nicht gemacht?
 Wer hat seine Hausaufgaben zu Hause liegen lassen?
 Wie lautet der erste Satz bei dir, Helga?
 Was hast du geschrieben? Lies!
 Es wimmelt von Fehlern.
 Das ist aber gut geschrieben.
 Entschuldigen Sie bitte! Ich habe die Hausaufgaben nicht gemacht.
 Ich habe meine Schularbeiten zu Hause gelassen.
 Schreibt die Sätze ab! Schreibt bitte genau ab!
 Schreibt das bitte in euere Hefte!
 Schreibt nicht ab!
 Seht das Abgeschriebene noch einmal durch!
 Macht die Hefte zu! Legt die Füller hin!
 Was für ein Datum haben wir heute?
 Stellt das Radio leiser!
 Sprecht mir nach! Sprich mir nach!
 Sprecht noch nicht nach, sondern hört nur gut zu!
 Nun sprecht in den Pausen nach!
 Nun diese Reihe!
 Alle!
 Aufhören!

Francuski jezik

Qui est-ce qui manque? (Qui est absent?)
 Quel devoir (quelle leçon) avez-vous pour aujourd'hui?
 Parle plus haut!
 Ne parlez pas tous à la fois!
 Chacun à son tour!
 Ne parlez pas trop vite!
 Taisez-vous!
 Voulez-vous vous taire!
 Je vous prie de vous taire!
 Quel bruit!
 Ne faites pas de bruit!
 Ne soufflez pas!
 Répète! Répétez!
 Répète encore une fois!
 Continue! Continuez!
 C'est assez.
 Va au tableau.
 Écris au tableau.
 Essuie le tableau.
 Écrivez dans vos cahiers.
 Ramassez les cahiers.
 Laisse ton cahier sur la table.
 Qu'est-ce que vous savez sur...?
 Quelqu'un le sait-il?
 C'est à ton tour de répondre.

Très bien.
 Assez bien.
 Pas mal.
 Voilà une bonne réponse.
 Je suis content de ta réponse.
 Ouvrez (fermez) vos livres
 (vos cahiers).
 Où en sommes-nous?
 Lisez et traduisez!
 Lis la proposition suivante!
 Traduisez en français!
 Cherchez dans le dictionnaire!
 C'est un passage facile (difficile).
 Est-ce clair?
 Qui n'a pas compris?
 Il faut expliquer les mots nouveaux.
 Un mot connu (inconnu).
 Que signifie ce mot? (Que veut dire
 ce mot?)
 Ce mot revient souvent dans le texte.
 Comment écrit-on ce mot?
 Soulignez le mot.
 Lis jusqu'à la fin.
 Tu ne prononces pas correctement.
 Tu as une bonne (une mauvaise) prononciation.
 Tu fais des fautes de liaison.
 C'est une voyelle nasale (ouverte,
 fermée).
 Vous devez soigner votre prononciation.
 Si vous avez noté une faute, levez la main!
 Nous allons écouter l'enregistrement de cette leçon.
 Nous allons faire une dictée.
 Tu as une écriture affreuse (horrible, terrible).
 Tu dois corriger ton écriture.
 Ton cahier est malpropre.
 Ta dictée est pleine de fautes.
 Une faute d'orthographe (de grammair)

Tu n'as pas achevé un mot.
 Tu as oublié (omis) une virgule (une lettre, un mot, un article).
 Un verbe régulier (irrégulier)
 Tu as oublié ton cahier à la maison?
 Un cahier rayé (quadrillé)
 Tu n'as pas fait une seule faute.
 Nous allons faire l'analyse d'un texte nouveau.
 Vous allez écrire une composition.
 Il faut se mettre au travail.
 Il n'a omis aucun détail.
 Tu as fait beaucoup de fautes.
 Tu écris sans fautes d'orthographe.
 Tu t'exprimes correctement.
 Soulignez les fautes.
 Tu mérites une bonne (une mauvaise) note.
 Tu as oublié l'essentiel.
 C'est l'essentiel.

Répète la règle!
 C'est une leçon mal apprise.
 Citez quelques exemples.
 C'est un exemple bien (mal) choisi.
 Une traduction médiocre
 Pourquoi es-tu en retard aujourd'hui?
 J'ai une observation à vous faire.
 Tu manques l'école trop souvent.
 Un élève discipliné (indiscipliné)
 Je ne suis pas satisfait de ta (de votre) conduite.
 Tu as (tu auras) une bonne (une mauvaise) note en français (en conduite).
 Avez-vous appris la poésie par coeur?
 Je sais le poème par coeur.
 Un exposé écrit (oral)
 Permettez-moi de sortir?
 Tu n'as pas appris ta leçon.
 Tout le monde doit apprendre la règle.
 Composez un dialogue avec les mots donnés.
 Nous allons projeter un film fixe.
 Notez les devoirs pour la prochaine fois.
 Réfléchissez avant de répondre!
 Nous allons faire une pause (une interruption).
 Tu as un vocabulaire pauvre.
 Dis cela en bon français.
 Quels sont les principaux personnages du livre?
 De quoi s'agit-il dans ce fragment?
 On va sonner.
 Le temps est passé.
 Allez à la maison.
 Tu as escamoté une leçon.
 Heure de réception
 Réunion des parents

Ruski jezik

Здравствуйте, ребята!
 Кто дежурный сегодня?
 Откройте (закройте) книги (тетради)!
 Иди к доске!
 Напиши на доске!
 Сотри с доски!
 Кто отсутствует?
 Отсутствует трое учеников.
 Отсутствующих нет.
 На чём мы остановились?
 Почему ты опоздал сегодня?
 Что вы знаете о...?
 Кто-нибудь знает?
 Что вы об этом думаете?
 Думайте, прежде чем отвечать!
 Мы будем проверять домашнее задание.
 Ты плохо сделал домашнюю работу.

Ты написал диктант без ошибок.
 Ты пропустил запятую.
 Ты сделал грубую ошибку.
 Ты прошлый раз получил двойку.
 У тебя двойка по английскому языку
 (по истории, по математике...)
 Я доволен (довольна) твоим ответом.
 Ты отстал от своих товарищей.
 Ты должен догнать твоих товарищей
 в учёбе.
 Ты забыл книгу дома?
 Это дурная привычка!
 Я должен (должна) сделать вам заме-
 чание.
 Ты не выучил урока!
 Читай (говори) громче!
 Не говори слишком быстро!
 Не говорите всё сразу!
 Дальше!
 Читай дальше!
 Дочитай до конца!
 Изложите в немногих словах!
 Твоя очередь отвечать.
 Вот хороший ответ!
 Оставь свою тетрадь на столе.
 У нас будет контрольная работа.
 Это лёгкая (нетрудная) задача.
 За дело! (За работу!)
 Прочитайте текст дважды.
 Составьте диалог на заданную лекси-
 ку.
 Сделайте письменное (устное) изло-
 жение.
 Время вышло.
 Скоро звонок.
 Запишите домашнее задание к сле-
 дующему уроку.
 Идите домой!
 Выходите по одному.
 По очереди!
 Сейчас большая (маленькая) перемена.
 Приведите в порядок книги (класс).
 Нужно следить за порядком.
 Пишите без посторонней помощи.
 Возьми книгу с полки!
 Повторите пройденный урок.
 Пишите карандашом (ручкой, черни-
 лами!)
 Ты плохо читаешь (пишешь, отвеча-
 ешь, успеваешь).
 Я недоволен (недовольна) вашим по-
 ведением.

Что это за шум?
 Прошу вас замолчать.
 Тихо! Сидите тихо!
 Нужно соблюдать тишину.
 Вы плохо ведёте себя.
 Я удалю тебя из класса.
 Нужно восстановить дисциплину.
 Это неопрятная тетрадь.
 Ты должен исправить свой почерк.
 Это плохо выученный урок.
 Пишите разборчиво (чётко)!
 Сейчас мы сделаем перерыв.
 Споём песню хором!
 Кто замечет ошибку?
 Укажите на ошибку!
 Прочитайте и переведите.
 Сделайте устный (письменный) пере-
 вёд.
 Это точный (неточный) перевод.
 Напишите (краткий, подробный) пе-
 ресказ.
 Перескажите текст.
 Это надо переделать.
 Это очень слабо написано.
 У тебя скудный запас слов.
 Это слово трудно? Остановимся. За-
 пишем его на доске.
 Покажи указкой.
 Читай следующее предложение.
 Следите за произношением!
 Повтори ещё раз!
 Довольно хорошо. Неплохо. Отлично.
 Ни единой ошибки.
 Включи (выключи) телевизор (магни-
 тофон, проектор, радиоприёмник,
 проигрыватель, электричество).
 Прослушаем запись урока.
 Мы просмотрим диафильм.
 Мы это запишем на плёнку (на маг-
 нитофон).
 Прослушаем пластинку!
 Расскажи на хоршем русском языке!
 Не подкашивайте!
 Это правильно!
 Ты читаешь с выражением (без вы-
 ражения).
 Подчеркните это слово.
 Запишите в своих тетрадях.
 Поговорим о внеклассной работе.
 Приём родителей — по четвергам.
 Завтра — родительское собрание.

LITERATURA

Helmut Heuer — Peter Parry, *Hands Up! Classroom phrases in English and German*. Unterrichtssprache deutsch-english. W. Crüwell Verlag, Dortmund (1970)
 Liselotte Weidner, *Classroom Phrases*, Max Hueber Verlag, München (1968)
 »VORWÄRTS« Nuffield Audio-Visueller Deutschkurs, (Schools Council German Project der Universität York). Verlag: Gilde-Buchhandlung, Carl Kayser, Bonn
 Голакова, Антонова, Поройкова, *Русско-французский школьно-педагогический словарь*, Москва 1969.